

ТЮБЕШИУ

Энчи эс - миллетле бла конфессияла аралы байламлыкъланы тохташдырыуа

Тюне Москвада Къабарты - Малкъарны Башчысы Юрий Коков Россияни Муфтилерини советини эм Россия Федерацияны Муслиманларны дин управленисыны председатели муфтий шейх Равиль Гайнутдин бла тобешенди. Ала миллетле бла конфессияла аралы келишилук эм жаш тѣлюню арасында радикал кѣз къарамланы жайлыууну тыйыу бла байламлы воспросаны озгендиле.

Муфтий Къабарты-Малкъарны таматарларына дин ахуланлы жарсыларына улуу эс бурганлай турганларына эмда бу жаны бла кѣчестулу билим беруге дайым да кыйгыргыларнык чотас этгенди. КъМР-ни ара шахарында юк минг адам сыйынган мекитини проектине тынгылы кѣрала турады. Ары жыйыллык адамланы тилеклерине кѣре, анга зорлукъ

идеологияга къажуа сюелген муфтий Анас Пшичачени атын бергендиле. Ол 2010 жылны декабрь айында амалыкчыланлы къолларындан жоугъанды.

Миллетлени араларында байламлыкъла тохташдырыуа салгъан кыйынлылары ючюн РФ-ни Муфтилерини советине ырызлыгъын билдире, Юрий Коков Россияни Президенти Владимир Путинни билеклиги бла Москваны баш мекитлиги ачылуу бла (реконструкциядан сора) Равиль Гайнутдинни алгъышпаганды. Ол Европада эм уллугъа саналады. «Къыралны муслиманларына магъаналы ара, Москвадагы мекит, исламны кертти къыйметларын жарыккъыды», - дегенди республиканы Башчысы.

Тюбешиуден сора Юрий Коков Равиль Гайнутдин бла бирге мекитте къарагъанды, аны

архитектура эм башха энчи экспонатлары бла шагъарейленгенди. Ахырында эсе калылык саугъала берилгендиле. Юрий Коков Россияни Муфтилерини советини председателин Къабарты-Малкъарга къонакъга чакъырганды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуна пресс-службасы.

СОЗЮУ

Къыралны миграция политика концепциясыны толтурууна къарагъандыла

Тюне Нальчикде КъМР-ни Правительствоуну Председатели Мусулманы Алийни бла Федерал миграция службаны башчысы орунбасары Анатолий Кузнецовну ишти тюбешиулер болганды. Ала Россия Федерацияны къырал миграция политикасыны концепциясын Къабарты-Малкъарны жеринде толтурууну, ол жаны бла законлага бузукълукъланы жоуларын кесиню, КъМР-ни халкъын кѣчестулу къырал жумушла бла жалчытууну амалларын озгендиле.

Анатолий Кузнецов Къабарты-Малкъарда болгъан конлиерне Россияни Федерал миграция службасыны Староволы крайда бла Къарачай-Черкес Республикада Управлениларны коллегияларыны бириккен жыйылыуларына къатышырыкъды. Ол Минги тауну тиресинде «Эльбрус-социум» УМЦ-да бардырыллыкды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуна пресс-службасы.

ПАРЛАМЕНТ

Чекленген онглары болгъан сабийлени окутууну - бусагъатдагы излемлени даражасына

КъМР-ни Парламентинде Билим беруге, илму эм жаш тѣлю политика эмда Социальный политика, уруну эм саулукъ сакълау жаны бла комитетлерини башламчылыклары бла «тѣгерек стол» бардырылганды. Анда саулукълары осал сабийлени билим беруге бла жалчытууну воспрослары озгендиле.

Жыйылыуа законла чыгарыуу органы депутатлары жууалы министрстволаны бла ведомстволаны келечилери, муниципал районланы бла шахар округланы администрацияларында билим беруге жаны бла управлениларны куллыкчылары, коррекция школаны башчылары, Парламентде Жаш тѣлю палатаны келечилери да къатышандыла.

Тюбешиунда ача, спикер Татьяна Егорова саулукълары осал, сакъат сабийлени окутуу жаны бла законланы хазырлауа энчи эс бурлууынан чертгенди. Россия Федерация Сакъатланы праволары жаны бла конвенцияга 2008 жылда къол салгъанды, 2012 жылда уа къабыл этгенди. Ол а къыралыбыз саулукълары

осал болгъан адамланы экономика, социальный, юридический эм башха праволарын халкъла аралы даражада жалчытырга хазыр болгъанына шагъатлыкъ этеди.

Документге тийшилликде РФ-де «Доступная среда» деген къырал программа жарашдырылганды, ол 2011-2020 жылда тамамланлыкды. Анда уа башха социальный мадарла бла бирге саулукълары осал сабийлени окутуу да белгиленди.

«РФ-де билим беруге ючюн» федерал закон эмда «Билим беруге ючюн» Къабарты-Малкъарны законунда да сакъатлау реабилитация мадарла, ала окуу учрежденииле чырмаусу кирчира, билим беруге программала бла

шагъарейлендира амала къурау жаны бла жумушла бардыла.

Алай, битеу тамамланган ишлерге да къарамай, саулукълары осал сабийлени окутуу, аланы социальный жашууа къатышдыруу жаны бла проблемала энти кѣпюлдѣ. Жарсыуа, жаматуны жанындан сакъатлауа кѣз къарам осалды, бирле школда сабийлери бла бирге саусула окутууларын сыймейдиле. Бу жаны бла алыкъа ишлерге керекди, ол санда бир бирге тѣзомлопомоге койиртеге тийшилди. Ол а къыйын ишти эм къысха заманын ичиде толтурулмазга да боллукъды, алай аны тамамлауа керекбиз.

Андан сора да, мекямлауа чырмаусу кирчира, объекте бла тыйгъчысыз хайырланчыра мадарла этерге тийшилди. Къыйын жашуа болумга туюшген сабийле башхаладан энчи болмагъанларын сезерге керекдиле. Алай, жарсыуа, билим беруге учрежденияланы

келечилери бу шартланы биледиле дерча тийюлдѣ, дегенди кесини сезюнде Татьяна Борисовна.

КъМР-ни билим беруге, илму эм жаш тѣлюню ишери жаны бла министрлени орунбасары Сафарбий Инжижиков докладдында келтирген шартлауа кѣре, биогенетик республикада саулукълары осал болгъан 18 жыллары толмагъан 6306 жаш адам барды, ол санда 2927 сакъат. Аладан 4351 школчуладыла.

Аладан эки проценти тенгли бирине окутууну энчи мадарлары кураулыгыга керекдиле. Билим алуу жаны бла праволарын жалчыты мурат бла КъМР-де торлю-торлю жумушла тамамланадыла, ол санда коррекция классла курауладыла, юйде окутуу бардырылады, энчи интернатлауа жюриорге, дерсле дистанция халда берилерге да боллукъдула.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Намысын кѣриу

Белгилу россейли кардиохирург Ренат Акчурин «Къабарты-Малкъар Республиканы алында кыйыны ючюн» орден бла саугъаланганды

Къабарты-Малкъар Республиканы саулукъ сакълауун айнтыуа улуу кыйын салгъаны ючюн Россия Федерацияны Саулукъ сакълау министрствосуну «Россейли кардиология илму-производство комплекс» Федерал къырал бюджет учреждениисыны Клиника кардиологияны А.Л.Масников атлы институтуна жюриек эмда къан тамырла бла байламлы хирургия бѣлюмюню башчысы Р.С.Акчурин КъМР-ни Башчысы Ю.А.Коконун Указы бла «Къабарты-Малкъар Республиканы алында кыйыны ючюн» орден бла саугъа-

ланганды. Медицина илмулары россейли академиясыны академигини себеглиги бла 2015 жылда Нальчикде кардиоарда ангиография кабинет ачылганды. Аны хайырланди диагностиканы игилендирирге, жюриеклери,

къан тамырлары ауругъанлагъа багъууну кѣчестулу кѣриорге, биик технологиялы болушлукъну не къадар кѣп адам алауырга этерге, стентировани, электрокардиостимуляторла салуу дегенча кыйын операцияла этерге онг чыккъанды. КъМР-ни Саулукъ сакълау министрствосу билдиргенге кѣре, республикада жюриек-къан тамыр аурууладан ѳлгенлени саны бир жылга 6,6 проценте азайганды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуна пресс-службасы.

2016 жылда апрель-июль айлада Россия Федерацияны граждандарны аскерге чакъырыуу эмда чакъырылуу куллыкъ этген граждандарны аскерден эркин этиюню юсюнден

Россия Федерацияны Президентини УКАЗЫ

«Къоруланууну юсюнден» 1996 жылда 31 майда чыгарылган 61-ФЗ номерли Федерал законнга, «Аскерде куллыкъ этерге борчу болууну эмда аскер куллыкъну юсюнден» 1998 жылда 28 марта чыгарылган 53-ФЗ номерли Федерал законнга тийшилликде бегим этеме:

1. 2016 жылда 1 апрельден башлап 15 июльга дери Россия Федерацияны жыл санлары 18-ден 27-ге дери жеткен кесери да запада болмагъан эмда «Аскерде куллыкъ этерге борчу болууну эмда аскер куллыкъну юсюнден» 1998 жылда 28 марта чыгарылган 53-ФЗ номерли Федерал законнга (андан ары жалаанда «Аскерде куллыкъ этерге борчу болууну эмда аскер куллыкъну юсюнден» Федерал закон деп жазылып къаллыкды) тийшилликде аскерге чакъырылгыга керек болгъан граждандарны, битеу да 155 минг адамны, аскерде куллыкъ этерге алынуу жалчытырга:

2. «Аскерде куллыкъ этерге борчу болууну эмда аскер куллыкъну юсюнден» Федерал

Россия Федерацияны Президенти
Москва, Кремль, 2016 жыл 31 март, № 139

В. ПУТИН

Къабарты-Малкъар Республиканы кѣп фатарлы юйени жумушларын тамамлауа лицензия беруге жаны бла лицензия комиссиясыны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2014 жылда 23 декабрьде чыгарылган 260-УГ номерли Указы бла къабыл кѣриюлен къауумна торлениуле кийириуню юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Къабарты-Малкъар Республиканы кѣп фатарлы юйени жумушларын тамамлауа лицензия беруге жаны бла лицензия комиссиясыны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы тамамлауа лицензия беруге жаны бла лицензия комиссиясыны юсюнден» 2014 жылда 23 декабрьде чыгарылган 260-УГ номерли Указы бла къабыл кѣриюлен къауумна былла торлениуле кийирге:

а) комиссияны къауумна бу адамланы къошарга;

б) Т.А.Кошмивеваны Ж.С.- бийик билим берген «В.М.Кокон атлы Къабарты-Малкъар къырал агар университет» федерал къырал бюджет илму учреждениены управлене институту директору (ырызлыгына кѣре)

Романенко Б.С.- урушуну, урунууну, Саутланган кючлени эмда право нызамны сакълауу органына ветерандарны (пенсиячыларын) Къабарты-Малкъар республикалы жамуат организацияларыны советини члени (ырызлыгына кѣре)

Хаджиев Р.М.- Къабарты-Малкъар Республиканы Жамуат палатасыны экономиканы

регион секторун айнтыуу, предпринимательлик эмда жашуа журт-коммунальный молк жаны бла комиссиясыны председателини орунбасары (ырызлыгына кѣре);

б) Т.А.Кошмивеваны куллыкъну жангы билим жазарга; «Къабарты-Малкъар Республиканы Муниципал кураулыларыны асыны коррупцияга къажуу кюрѣш жаны бла управленисыны консультанты; (кенѣше къатышырга эркинлиги болгъан);

в) В. Назрановну куллыкъну жангыдан былай жазарга; «Нальчик шахар округну башчысыны орунбасары», «Къабарты-Малкъар Республиканы Муниципал кураулыларыны советини» Ассоциацияны келечиси (ырызлыгына кѣре);

г) О.Ю. Ханни куллыкъну жангыдан былай жазарга; «Проходный шахар округну Жер-жерли самоуправление советини председатели, «Къабарты-Малкъар Республиканы Муниципал кураулыларыны советини» Ассоциацияны келечиси (ырызлыгына кѣре);

д) комиссияны къауумундан М.Ю. Беккиевни, В.Х. Сижжамовни, М.Г. Чеченовну кетирге.

2. Бу Указ анга къол салынган кюнден башлап кючюне кирди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2016 жыл 23 март, №28-УГ

Ю. КОКОВ

Белгилу

Лауреатланы тизмесине къошулганды

НОТР-«Нальчик» телекомпанияны генеральный директору, кинорежиссер Владимир Ворочко «Руководитель года-2016» сыйлыкъларны Битеуроссей премиясыны лауреатларыны миллет тизмесине къошулганды.

Сагъынылган премияны Предпринимательствону айнтыуу фонд РФ-ни Къырал Думасыны, Федерация советини Счетный палатасыны, Экономиканы айнтыуу министрствосуну, Россияни

Регион банкларыны башламчылыклары бла тохташдырганды. Белгилуе предприниматели бла организацияны ахшы сыймаларын ачыкълау мурат бла бардырылады.

Телекомпания эм аны директору организацияга башчылыккъ этюуде «Россеини сайлау» деген Миллет белгилуе кѣриютилгендиле. Ол ахшы аынгъан, таматалыкъны тынгылы бардырылганын чакълауланган компанияны къыргызанлагъа берилди.

Саугъалау Москвада Radisson Royal Hotel къонакъ юйде апрель айда бардырыллыкды.

ТАПЛАНДЫРУУ

Нальчикни жер-жерли администрациясына Кадыров аты орамда 24-чи номерли инженер коммуникациялауа къошарча бир амал табыларынын айтып жазгъанла болгъандыла. Биогенетик шахарны мзриясы бююрук мекям газ эмда суу бла жалчытылып тебирегенди. Коммуникацияланы, бююн-

Юйге газ эм суу бериледи

да газны, тархан заманда, кертиси бла да, къыйынлыгыга туюшгенди. Минда жашагъанлы асламысы ток плиталаны хайырланадыла, ол санда фатарланы энчи амал бла жылтыхна да бардыла. Аны себегли жашуу журтланы иелери бла газ оборудованиларнына заманында къарарча, керек болса,

ремонт этерча келишимле кыуарга туюшгенди.

Юйге сууну бардырганда уа артыкъ къыйналыгыга туюшгенди. Болсада фатарланы асламысына, система-лауа ремонт зтилген заманга аны тыргъа туюшгенди.

Биогенетик шахарны администрациясы ишчилери юйде жашагъанлы газ

приборларына къарарча келишимле этендиле. Жукъу къаманда алай институт жашуу журтлада тургъанлыны барысына да бардырылганды. Мекямда оторлукъну 26 мартдан бери толду хайырланадыла.

Бизни кюрр.

Чекленген онглары болган сабийлени окутууну - бусагатадагы излемлени даражасына

Ахыры. Аппы чич бетдеги.
Республикада ауруу са-
бийге энци уч интернат
барды эки кылаисиз, кеп
сабийи койорлорден бала-
чыктыла да бир энци учре-
дени ишлеиди. Докладчы
айтканча, ала ары ата-анала
неда законду келечилери ыра-
зыктылар берселе жюр-
ге болупкында. Ол жаны
бла ооноу Республикасы
психолого-медико-педагогика
комиссия да чыгарыгыз эр-
кинди. 2015-2016 окуу жылда
уа школ-интерната 91 сабий
жыбарылган. Бюгонлюкде
144 билим беруу учреждени-
сында инклюзив программа
толтурулды, 14 коррекция
класс кыралганды, алада уа
193 жаш адам окууду.

Ала школлага чырмаууз
кирирча мадарларга да энци
эс бурулады. 2011-2015 жылда
Федерал бюджеттен респу-
бликага «Доступная среда»
кырал программаны жаша-
уда бардырыгыз 122625,74
миг сом бөлүнгөндү, ача
толунай кыратыганды. 258
сабийи дистанция халда
окуу мадарла кыралганды.
25 школда логопед оту-
ла ачыпкандыла, алада 182
сабий койорнеди. Сафарбий
Ишижкобо кыйын жашуу
болумга тошгөне бла ишлеген
уазталаны квалификацияла-

рын ёсдорюуге энци магнана
берилгени да билдиргенди.
КыМР-ни саулук сакьяла
министрини орунбасары **Ани-
сат Кашежева** билдиргенчи,
арт жылдада сангырау сабий-
лени саны көбөйип барады.
Республикалы клиника боль-
ницада эсепте 305 балачык
турды, аладан 80-на кохлеар-
ный имплантан салынганды.
Алай аланы сабий садлада
эмда школлада окутуу жаны
бла вопрос тамамланмагыз-
анды.

«Бюгонлюкде болган систе-
ма шёндого излемленден артка
кылады. Сангырау сабийни
окутуу программасы аны
саулугууну болумна кере сай-
лангырча тиийлиди – ол сө-
лөше билрге, анга айтхан сөз-
лөшү аныгыларга керекди. Аны
ючон а сангырауа эшиткен,
сөлөшгөн төнгөри бла бирге
окуугыз тиийлиди. Алай
бюгонлюкде бизде реабилити-
зация жаны бла керекти обору-
дование бла жалчытылган
бир билим беруу учреждение
да жокуду, ол санда уазтала
да жетишпейди – сурдопер-
водчилик, логопедле, дегенди
Кашежева.

Психолого-медико-социаль-
ный болушуну жаны бла ре-
абилитация аны башчысы
Инесса Кармова айтканча
кере уа, баш магнана сабий-

леге социальный жаны бла
себеплик этиуге, окутууну
шёндого методикаларга кере
кыраууга, билим беруу учре-
денияны тап болумла бла
жалчытыгыз берилде. 3-чо
номерли энци (коррекция)
школ-интернаты директору
Ирина Колесникова уа учре-
денияда окутуу ишин пробле-
маланы да билдиргенди.

Татьяна Егорова 2016-2021
жылдада «Доступная среда»
программаны болжалы респу-
бликада нек созулмагыздын
сорганды. Урунуу, иш бла
жалчытуу эм социальный
кыоруулау жаны бла мини-
стерствону Социальный жу-
мушлары толтуруу жаны бла
департаментини башчысы **Ас-
лан Кумыков** бу вопрос жуук
заманда тамамланылыгыын
билдиргенди.

Спикер дагында энци (кор-
рекция) школаны босагыз
жашау адаланы жамауат
жашууга синдирге, аланы
хар бирине да энци эс бу-
руга кереклисин чертгенди. Ол
акыл этгенича, саулуклары
осал сабийле болдургуз
жетимиле халкыгыз белгили
этилип турсала, башхагалга
юлуу болуп, аланы да кел-
лендилрик этергенди.

Спорт эм туризм жаны бла
комитетини башчысы **Мурат
Карданов** сакытла спорт

КыМР-ни Парламентини
пресс-службасы.

КОЛЛЕГИЯ

Шахарчылануу жашау кылаиларын игилендириуге итинип

Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясы коллегиясында шахарны жашау магналды жуумушлары сюзюлгөндиле, аланы тамамлауу жоллары изленгендиле. Жыйлыгыга Хасания Адиюк, Кенже Акы-Суу элени администрацияларыны башчылары, муниципал службаланы таматалары кытышанды.

Былтырны эсеплерини
юсюндөн мэри орунбасар-
лары Анатолий Тонкогон, Ул-
башланы Ислам эмда Тимур
Ошухуну сөлөшгөндиле. Ре-
спубликабызны ара шахарны
администрациясыны боюна
салынган баш магналды
борчлагыз бла саналганды-
ла: промышленность предпри-
ятиялары модернизациялау
ну жолу бла производствону
кыймылтыгынын кетюрюндө,
кыралыны бла энци иелени,
муниципалитеттени бла пред-

принимательлени араларында
партнёр халланы хайырланып,
чыгарылган продукцияны
жангырттыгыз, молкени ин-
вестиция онгларын игиленди-
риуге, юйорлени кыоркусуз
журтлагыз «кёчюрге, кеп
фатарны юйгөле тынгылы ре-
монт этерге.

Адамланы тынгылы жашау
журтла бла жалчытуу, жашау
журт-коммунальный молкно
жумушларынын качествендын
кетюрюндө, шахарны транс-
порт инфраструктурасын ай-

нытууну, хайырланылуу ры-
нокнуу предприятияларын
бюджетте тошгөн файданы
көбөйтюно, орамлада эркин-
ликсиз сатыу-алууну токтатыуу
да административия жуук-
заманда тамамланылыгы жу-
мушларына санайды. Халкыны
социальный болумна да энци
эс бурулукузду, социальный
сфераны инфраструктурасын
игилендириуге, аны ишени
хайырлыгынын кетюрюндө да
тиийли магнана берилкиди.

Бек алгыз уа экосюзлени
санын азайтууну, сабийге
зорлук этюно бондурмузду,
кышак билим берген учре-
денияны санын азайтууну
кыйгысы этиликди. Дагы-
да муниципал библиотекарлы
кышакторле эмда китеппа бла
жалчытыгыз, культура учре-

денияланы ырыскы-техника
онгларын кючлендириуге,
адамла аслам санда солуг-
ан жерлени тапандырыуга,
сабийлени бла акылбалык
эсертюлуге кыабыл этуу бла
босагызанды.

Былтырны эсеплерини чыг-
ара, коллегияны кызууму ке-
лир заманда администрация
шахарчылануу жашау ма-
лайлыклары ёсдорюноу,
республиканы ара шахарын
жашантууну шарт мадарла-
ры этерге кереклисин эсерт-
гендиле.

**Нальчик шахар округну
жер-жерли администрациясы
пресс-службасы.**

КЕНГЕШ

Бирден кюч салыу хайырлы эсепле жалчытырыкыды

КыМР-ни Граждан обще-
ствону институтлары бла бай-
ламлыкыла жюрютоу эмда
миллетлени ишлери жаны бла
управленийсында бу конюде
«Коммерциялы болуучу
организацияланы (НКО-ланы)
аспамлы информация органла
бла бирге ишлеулерини кый-
матын кетюруу» деген семи-
нар-көнгөш бардырылганды.
Ол башларыны алында уа
анга келгенге социальный
магналды реклама продук-
ция колешингенди, ол санда
инвалидле сак болугыз,
терроризмге кыажу сюеирге
кереклисин эсертген ка-
лендарыла, блоктопта да бар
эдиле. Алары КыМР-ни Басма
эм аспамлы коммуникацияла

Ондан солга: Анна Романовская, Гергюкюканы Джамболот, Фати-
мат Кажарова, Хопаланы Тимерлан.

аланы юсюрлөндөн жамауат
билмей, газетле жазмай, теле-
видение кёрюзмей, радио
айтмай кыоядыла, дегенди.
«Бюгонюгу жыйлыгуубуз ма
ол кемчиликни кетериуу бла бай-
лыкты берилкиди. Биринчи
коммуникацияла жаны бла кы-
рал комитетден бери эсептерле
да аны ючон келгенди. Ала
аспамлы информация органла
бла кылай ишлерге керекли-
син юсюндөн айтырыкыды.
Сиз да алагыз соруула бериге
болуукту эсертгендиле».

Андан сора комитетни бөл-
монно таматасы Анна Романов-
ская республикалы «Кабардоно-
Балкарская правда», «Заман»,
«Адыгыз псалъ», «Горняк»
газетлени бла НКО-ланы арала-
рында байламлыкыла кылай
кыраууга кереклисини юсюн-
ден тынгылы халар айтканды,
аланы электрон адреслерини да
билдиргенди. «Журналисттени

баш заманлары хазна жокуду.
Ала бусагатада мындадыла,
бул бесектен башха жерге
кетилде. Аны себепли сиз
телевидение кёрюноуге, газ-
етледе кезисизни юсюндөн
журтугыз сюз эсерт, бардыры-
лык иштинини юсюндөн юч
кон алгыз билдиргиз, кысык,
ала тынгылы пресс-релиз
жарашдырыгыз», деп ангы-
лачтаны Анна Романовская.

Комитетни башха бөлмонно
таматасы Хопаланы Тимер-
лан а телевидение эмда
радионоу ишлери бла шаг-
ырлендиргенди, ала бла
байламлыкыла жюрютоуну
амалларына юйретгенди.
Семинар-көнгөш кезиюнде
управленияны бла комитет-
ни келечилери жыйлыгыла-
ны кеп сорууларына жууапла
бергенди.

ХОПАЛАНЫ МАРЗИЯТ.

жаны бла кырал комитетти
хазырлаганды.
Тюбююнну управленияны
башчысыны орунбасары Гер-
гюкюканы Жамболот ачканды.
Ол республикада коммерция-
лы болмаган партиялардан,
жамауат, жандуулукуз, проф-
фессионал организацияла-
дан бла араландан эки жюз-
ге жууугу болганын эсге
салганды. Аладан алтымыш

ючюсөнө озгын жыл жараш-
дырган проекттерине кере
субсидияла берилгенди. Аны
алында жылда да элли, быйыл
да кыркык организациягыз фе-
дерал бюджеттен төртюсөнө
да республикалы бюджеттен
субсидияла берилкиди.
Управленияны келечиси бы-
тыр НКО-ла 325, бийылны юч
айында да 95 ш тамамла-
ганын билдирип, жарсыгыз,

Медицина

Саузула кеслерине узаккызга бармай бакьдырлыккыдыла

Алгырактылада Нарктыала
шахарына ара больницасында
онкология бла малонвазив
жюрюгядан бир жолга жый-
ырма беш адамга багырча
жангы бөлмон ачылганды.
Аны бла кеп болмай КыМР-ни
Правительствону Председа-
телини орунбасары - саулук
сакьяла министр Ирма Шетова
да шагьырленгенди.
Бюгонлюкде бу бөлмонде опе-
рация этилгенден сора жаткан-
да да бардыла. Хар бирини да
халлары игиди. Аны башха
кере, мында ишлеген врач-
ла, башхада да жумушлары
тынгылы тамамларга кере-
шедиле.
Большинаны баш врачы Ру-
стам Калибатов билдиргенчи,

учреждениа абдоминал хирур-
гияда, гинекологияда эм башха
бөлмонде да жангы амаланы
шёндого технологиялар хай-
ырландыла. Стационарда хи-
рургланы асламыс лапароско-
пия операцияны бардырыгыз
юйргенгенди. Алары бир
игилиги - саулук операцияны
ретри халда этилгенден алай
кыйынгамайды, андан сора, кеп
заманын жатмай, агыз юсөнө
терт туралды. Ирма Шетова
мында урунган коллективге
жетимилери ючюн эски этип,
большини да айный барына
ышанганын айтканды.
Раёнолада больницаланы
арында былай бийик техноло-
гияланы хайырланган учрежде-
нигызга саналады. Аны бла ол

республикада медицина жаны
бла болушук берген ючюнчо
даражаны стационарды Мында
Черкек, Урган, Лескен, Май эм
Терк районолада жашыганла да
саулукларына бакьдырлык
болукудула. Аны дагында бир
игилиги - элде жашагызанга
бирси узакк жерлеге барыгыз
керек туюлюдо.
Быйыл КыМР-ни Саулук
сакьяла министрствосу
Нарктыаланы ара больницасы-
нда дагында район аралы
клиника кыраууга мураты
барды, дегенди министр.

**КыМР-ни Саулук сакьяла
министрствосу
пресс-службасы.**

КЕЛИШИМ

Университетни айныуна себеплик

Кеп болмай Санкт-
Петербургда Россей империя-
ны кырал совети орнал-
ганы залда кыууан халда
Эрмитажны таматасы Михаил
Питроковский бла КыМКыУ-ну
ректору Юрий Альтюуден арада
байламлыккы кючлөрчө ке-
лишим этгендиле. Аны чекле-
ринде Кыбарты-Малкыны
тарыхын тренирек билрча
археология эмда илму-тинтиу
ишле бардырыллыккыдыла.
Анга Эрмитажны келечилери
бла бирге вузун тарых
бөлмонно аспирантлары,
студентлери эм уазталары да
кытышырча онг болукуду.
Келишимни кыралганы
университетни айныуна, ол
санда билим беруу система-
сы байкыландырыуга да,
ахчы себепликди.

араны таматасы кыонакыгыз да,
ложение Петербурга» деген
гравюраны бла черкесилени
юсюндөн Иорданияда арап
типде басмаланган китапны
бергендиле.

Тюбююнну ахырында эки
кыууан да бир бирге эске кы-
лырча саугала бергенди.
Санкт-Петербургда кылууга

Бизи кюр.

Семинар

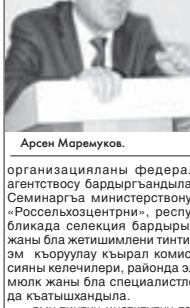
Качестволу мирзеу ёсдюрюу - эм магналды ишди

Кеп болмай Май муниципал
Кырууну администрация-
сында предпринимательде
да кытышып эл молк про-
изводствону айнытуу жаны
бла илму-сынау семинар
болганды, деп билдирди
районуу пресс-службасында.
Жыйлыгуу КыМР-ни Эл молк
бизнирствосу молк сакьяла
му-тинтиу институту, илму

ген мирзеуден хазырланганын
эс эте берилкиди. Бусагатада уа
«Адамла ашарча деп жа-
рашдырышан будай не жаны
бла да качестволу болуугу
тиийлиди. Алай мирзеуа бир
гектардан 70-90 центнер
алыгыз жарайды. Бюгонлюкде
де алайгы - Краснодар да
бизни республиканы инсти-
тутлары бирге жарашдырган
«Чегени» санарга болукуду,
- дейди мирзеуа сортуу эм
урлугун игилендириу жаны

сатырда болууга кереклисин
болуучуланды. Бусагатада уа
ол мал ашы окуна жетиш-
мейди. Аны себепли келир
беш жылны ичине, орта эсеп
бла алгында, республика бир
жылга эм азындан нартохно
тирилгенден бир миллион
тонна алыгыз керекди», - де-
генди ол.

Жыш сайын республикада
«Чегени» санарга болукуду,
- дейди мирзеуа сортуу эм
урлугун игилендириу жаны

Арсен Маремуков.

организацияланы федерал
агентствосу бардыргандыла.
Семинарга министрствону,
«Россельхозцентрнн», респу-
бликада селекция бардыруу
жаны бла жетишилени тинтиу
эм кыоруула кырал комис-
сияны келечилери, районда эл
молк жаны бла специалистле
да кытышандыла.

Илму-тинтиу институту та-
матасы Арсен Маремуков
бийыл февралда республика
аны башчысы Юрий Ковал
Парламентте посланиясында
магналды бөлмонени айны-
тууну юсюндөн айтты, аланы
санында эл молкге да аслам
эс бургантын эсертгенди.
Анда айттылыгыныча, бирин-
чиден, аш - азык жаны бла
кыоркуулукту кетериге ти-
ийлиди.
Халны тюзетирге уа онг бар-
ды: республикада жашагызан-
ланы 44 проценти жерчилик
бла кюрөшөдиле. Алары баш
борчулары - не жанында да ка-
честволу мирзеу ёсдюрюю.
Бусагатада Кыбарты «Мал-
кырада жалаанда беш, алты
миг тонна ун хазырланады.
Сурам а 90-98 миг тоннага
барды.

Ол себептен аны асламысы
кызуу региондан келтири-
ледди. Кыбюсөнө аны ка-
честволу уа артык иги туюлюдо.
Аш тепсиледе этмек асламы-
сында маллага да деп асырыл-

жаланда бешден бирин жал-
чытканды. Уулукт Россияны 31
регионуна бла эм Беларусь
Республикагыз да жибериле-
ди. 2020 жылда аны 32 миг
тоннага дери жетдирирге
онгла да кыралыккыдыла.
Лиуан Хазриловны айткан-
га кере, нартохно урлугуна
орта эм кеч жеткен сорта
сайлангырыдыла. Ол урумеуе,
силосха да барлыкды. Аслам
эс нартохно аш-азыккызга
хайырланган «Бала 451»,
«Ника 353», «Карнавал 464»
сортларына бурулукуду. Рос-
сеяда беген нартох не жаны
бла да тыш кыралланын
ындан аман туюлюдо. Ол се-
бептен аны урлугун импортту
алышындыруу продукцияга
кышарча боры саналганды.
Семинарны ахырында сагь-
ынлыгын соруула бла байла-
мды келешимле этилгенден
Жыйлыгууга кытышканды
Кыбарты-Малкыны селек-
ционерлери кытыгызган ур-
лукларыны сортларыны тиийли
эс бурганларын да белгилеп
айтырчанды.

КУРДАНЛАНЫ СОЛЕМЕН.

